

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-17399/2012-ERU
Číslo jednací: 17399-9/2012-ERU

V Praze dne 12. dubna 2013

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-17399/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 7. března 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, ve věci možného spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona,

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl dne 17. října 2012 prostřednictvím svého jednatele, pana [REDAKCE], neoprávněný zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy tím, že připojil svoji stavební buňku ke zdroji neměřené elektrické energie, a v důsledku této činnosti tak došlo k odběru neměřené elektřiny společností FOREMANS s.r.o., dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) téhož zákona.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení, společnosti FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci

tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18812.

III. Dle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 188121.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) obdržel dne 26. listopadu 2012 usnesení od Státní energetické inspekce, územní inspektorát pro Moravskoslezský kraj, ze dne 21. listopadu 2012, kterým bylo postoupeno Úřadu oznámení o přestupku, z jehož spáchání je podezřelý jednatel společnosti FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, pan Ing. Milan Doležal. Územní inspektorát pro Jihomoravský kraj postoupil Úřadu spolu s usnesením také kompletní spis, který se k dané věci vztahuje.

II. Zjištění policejního orgánu

Dne 17. října 2012 oznámil na Policii ČR pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti ČEZ Měření, s. r. o., IČ. 25938878, se sídlem Fiegrovo náměstí 1493, 500 02 Hradec Králové, že v ulici Na desátém vedle domu č. 10 ve stavební buňce došlo k neoprávněnému napojení elektrického vodiče prostřednictvím svorkovnic na vnitřní rozvod elektrické energie a k následnému neoprávněnému odběru elektrické energie, a to v přesně nezjištěné době od 7:00 hod. dne 5. října 2012 do 13:00 hod. dne 17. října 2012 bez vědomí společnosti ČEZ Měření, s.r.o. Dále výše uvedený zaměstnanec společnosti ČEZ Měření, s. r. o., sdělil, že dne 5. října 2012 na základě žádosti společnosti FOREMANS s.r.o., IČ: 26878267, se sídlem Na Zámčiskách 960/16, 724 00 Ostrava – Stará Bělá, (dále jen „účastník řízení“), provedla společnost ČEZ Distribuce, a.s., napojení přívodního kabelu z hlavního rozvaděče tzv. HDS v domě č. 10 v ulici Na desátém a tento kabel navedla až do provizorního rozvaděče, který

se nacházel ve stavební buňce účastníka řízení, kde byl tento kabel provizorně ukončen a zároveň nebylo provedeno napojení přes elektroměr. Dvířka rozvaděče nebyla nijak zajištěna ani zaplombována. Dne 17. října 2012 při kontrole tohoto zařízení byly uvedené vodiče pod napětím. Na místě byl přítomen jednatel účastníka řízení, pan [REDACTED], který uvedl, že neví, kdo napojení provedl.

Téhož dne, tj. 17. října 2012, byl sepsán Policií ČR úřední záznam o ohledání místa přestupku za přítomnosti pana [REDACTED], zaměstnance společnosti ČEZ Měření, s. r. o. Předmětem ohledání byla stavební buňka, ve které byl umístěn přenosný rozvaděč s napojením přírodního gumového kabelu 5 x 10 mm². Při ohledání místa bylo zjištěno, že uvnitř rozvaděče byl tento kabel spojen s vnitřním elektrickým rozvodem buňky včetně zásuvek bez elektroměru. Vodiče byly pod napětím, což bylo zjištěno voltmetrem zaměstnance společnosti ČEZ Distribuce, a.s., a kryt rozvaděče nebyl opatřen žádnou plombou. Při ohledání místa bylo dále zjištěno, že uvnitř stavební buňky se nachází osvětlení ze dvou zářivek o příkonu 18 W, rychlovarná konvice o příkonu 2 kW, svařovací transformátor Pegas 200 E a 3 kusy rozbrušovaček staršího typu. Jiné elektrospotřebiče ve stavební buňce nebyly. Na místě byla pořízena fotodokumentace.

Pro Policii ČR vyčíslila dne 24. října 2012 společnost ČEZ Měření, s.r.o., cenu odebrané elektřiny za neoprávněný odběr ve výši 9 763 Kč a celkové náklady ve výši 3 664 Kč, tj. celková částka náhrady škody tak činí 13 427 Kč.

Dne 25. října 2012 se dostavil na Policii ČR k podání vysvětlení pan [REDACTED], zaměstnanec společnosti ČEZ Měření, s. r. o., který uvedl, že pracuje jako technik kontroly měření a dne 17. října 2012 byl vyslán svým zaměstnavatelem provést kontrolu odběrného místa, které se nacházelo v ulici Na desátém, vedle domu č. p. 10, v Ostravě. Podnět ke kontrole vzešel od montéra společnosti ČEZ Měření, s. r. o., který měl provést dne 5. října 2012 montáž elektroměru, k čemuž však nedošlo z důvodu zjištění technických závad. Dne 6. října 2012, když byl opět na místě, zjistil, že zde účastník řízení odebírá elektřinu neoprávněně, protože zde nebyl namontován elektroměr, a zaměstnanci účastníka řízení pracovali s elektrickým nářadím. Při podání vysvětlení dále pan [REDACTED] uvedl, že dne 17. října 2012 v ulici Na desátém č. 10, Ostrava, skutečně zjistil vodivé propojení přírodních a odvodních fázových vodičů pomocí svorek na staveništním elektrickém rozvaděči. Tento rozvaděč byl připojen z neměřené části sítě nízkého napětí a sloužil pro napájení „unimo“ stavební buňky a pro stavební práce prováděné na výše uvedeném místě. Po tomto zjištění byl kontaktován účastník řízení a také Policie ČR, která vše zadokumentovala za přítomnosti jednatele účastníka řízení, který si převzal protokol o zjištění neoprávněného odběru elektřiny. Poškozena byla společnost ČEZ Distribuce a.s.

Dne 31. října 2012 se dostavil na Policii ČR k podání vysvětlení pan Ing. Milan Doležal ve věci neoprávněného odběru elektřiny v ulici Na desátém č. 10, Ostrava. Ten uvedl, že je spolumajitelem a jednatelem účastníka řízení a také je zodpovědný za celou stavbu. Dále uvedl, že účastník řízení prováděl v ulici Na desátém pro společnost Dalkia a. s., výměnu kondenzátního potrubí a několikrát žádal společnost ČEZ Měření, s. r. o., o zapojení

přenosného stavebního rozvaděče, a to ještě před zahájením stavebních prací. Ze strany společnosti ČEZ Měření, s. r. o., byl přenosný stavební rozvaděč zapojen v pátek dne 5. října 2012 s tím, že byly technikem zjištěny nějaké závady, a proto elektroměr nenainstaloval. Protože o víkendu zaměstnanci účastníka řízení nepracují, šel jednatel účastníka řízení opětovně zažádat o připojení elektroměru v pondělí dne 8. října 2012. Technik společnosti ČEZ Měření, s. r. o., konstatoval, že je na předmětném zařízení špatná izolace, a i přesto, že jednatel účastníka řízení předložil revizní zprávu, elektroměr nezapojil. Protože jednatel účastníka řízení pan [REDAKCE] věděl, že na stavbě budou ještě zhruba 10 dní, a s technikem společnosti ČEZ Měření, s. r. o., se nedomluvil, přestal celou situaci se společností ČEZ Měření, s.r.o., řešit a jako zdroj elektrické energie používal účastník řízení přenosný agregát na výrobu elektrické energie, který byl pokaždé po ukončení práce ze stavby odvezen, aby nedošlo k jeho zcizení. O odpojení přenosného stavebního rozvaděče chtěl pan [REDAKCE] požádat při ukončení stavby. Dále pan [REDAKCE] uvedl, že v období od 8. do 12. října 2012 a od 15. do 16. října 2012 odebíral účastník řízení elektrickou energii ze svého agregátu, přičemž ve dnech 13. a 14. října 2012 na stavbě přes víkend nikdo nepracoval. Vzhledem k tomu, že dne 17. října 2012 zaměstnanci účastníka řízení zapoměli agregát přivést, zapojil jednatel účastníka řízení, pan [REDAKCE], stavební buňku na přenosný stavební rozvaděč bez toho, aniž by o to společnost ČEZ Měření, s. r. o., opětovně požádal. Dále pan [REDAKCE] při podání vysvětlení uvedl, že si je vědom skutečnosti, že v důsledku tohoto zásahu došlo k neoprávněnému odběru elektrické energie účastníkem řízení. Zároveň konstatoval, že se spojil se společností ČEZ Měření, s. r. o., za účelem jednání o úhradě vzniklé škody, kterou chce v plné výši uhradit hned po jejím vyčíslení. Závěrem svého vyjádření pan [REDAKCE] uvedl, že přesto, že byl neoprávněný odběr proveden pouze dne 17. října 2012, je rozhodnut akceptovat vyčíslení škody za dobu ode dne 5. října 2012 do dne 17. října 2012.

Dne 7. listopadu 2012 byl spis sp. zn. KRPT-226113/PŘ-2012-070713 zaslán Policií České republiky, Městským ředitelstvím policie Ostrava, Obvodním oddělením Ostrava - Přívoz, se sídlem Wattova 1047/21, 702 00 Ostrava, Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, odboru stavebního řádu a přestupků, se sídlem Prokešovo náměstí č. 8, 702 00 Ostrava, společně s oznámením o podezření z přestupku, kterého se měl dopustit pan Milan Doležal.

Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, odbor stavebního řádu a přestupků, se sídlem Prokešovo náměstí č. 8, 702 00 Ostrava, usnesením ze dne 14. listopadu 2012, č. j. MOaP)66867/12/2290, postoupil z důvodu věcné nepříslušnosti oznámení o přestupku Státní energetické inspekci, územnímu inspektorátu pro Moravskoslezský kraj, se sídlem Provozní 1, 722 00 Ostrava.

Novelizací energetického zákona, zákonem č.211/2011 Sb., kterým se mění energetický zákon a další související zákony (dále zákon č.211/2011 Sb.), přešel výkon dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem s účinností od 18. srpna 2011 ze Státní energetické inspekce na Úřad. V návaznosti na tuto skutečnost byl

dne 21. listopadu 2012 Státní energetickou inspekcí postoupen spis sp. zn. KRPT-226113/PŘ-2012-070713 Úřadu, který jej převzal dne 26. ledna 2012.

Po důkladném prostudování celého spisu sp. zn. KRPT-226113/PŘ-2012-070713 došel Úřad k závěru, že se nejedná o přešůpek spáchaný fyzickou osobou, panem [REDAKCE], neboť pan [REDAKCE] při daném jednání vystupoval jako jednatel účastníka řízení a jeho jednání bylo vedeno s úmyslem umožnit výkon činnosti účastníka řízení, a tedy v důsledku tohoto zásahu neoprávněně odebírat elektrickou energii pro potřeby výkonu podnikatelské činnosti účastníka řízení. Úřad tak překvalifikoval předmětné jednání jako možné spáchaní správního deliktu právníkou osobou, tj. účastníkem řízení, podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona.

III. Průběh správního řízení

Dne 6. března 2013 po vyhodnocení všech uvedených skutečností zahájil Úřad správní řízení z moci úřední podle ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení ve věci možného podezření ze spáchaní správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že provedl dne 17. listopadu 2012 prostřednictvím svého jednatele, pana [REDAKCE], neoprávněný zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 17399-3/2012-ERU ze dne 7. března 2013, které mu bylo doručeno téhož dne. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení poučen ve smyslu ust. § 36 správního řádu o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko.

Správní orgán si je vědom svého pochybení, kdy v oznámení o zahájení správního řízení chybně uvedl, že ke spáchaní správního deliktu mělo dojít dne 17. listopadu 2012, namísto dne 17. října 2012.

Jak vyplývá z rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 100/1994 z oznámení o zahájení správního řízení, v němž má dojít k uložení sankce za správní delikt, musí být zřejmé, který správní orgán je činí, musí obsahovat vylíčení skutku, který je důvodem pro zahájení řízení, a důvod, proč je řízení zahajováno. Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 A 73/2002 vyplývá, že vymezení skutku, pro který je řízení podle správního řádu zahájeno, musí být konkrétní, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení zřejmé, co bude jeho předmětem a o čem bude v řízení rozhodováno. Uvedený požadavek na vymezení skutku, který má být předmětem řízení, směřuje k tomu, aby tento skutek nemohl být zaměněn se skutkem jiným. Vymezení konkrétního skutku je přitom možné provést na základě různých kritérií, přičemž hledisko časové (tedy kdy se skutek stal), je pouze jedním z možných hledisek.

Správní orgán uvedený skutek definoval tak, že dne 17. listopadu 2012 účastník řízení prostřednictvím svého jednatele, pana [REDAKCE], provedl neoprávněný zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, tím, že připojil svoji stavební buňku ke zdroji neměřené elektrické energie. Toto vymezení tedy bylo provedeno časově a věcně.

Byť je toto vymezení skutku v celku stručné a jeho stabilizace v čase hraje podstatnou roli, správní orgán má za to, že nevznikla situace, kdy by tímto pochybením správního orgánu mohlo dojít k záměně uvedeného skutku s jiným správním deliktem. Ostatně s účastníkem řízení je nyní vedeno pouze jedno správní řízení u správního orgánu.

Taktéž platí, že správní orgán musí v oznámení o zahájení správního řízení uvést, jaký správní delikt spatřuje v daném skutku. Pouze pokud by správní orgán chtěl ve správním řízení rozhodovat o dalším skutku či dalších skutcích, které v oznámení o zahájení řízení uvedeny nebyly, musí o tomto skutku či skutcích zahájit samostatné řízení. Tato situace však v průběhu správního řízení nenastala a správní orgán i nadále posuzuje jednání účastníka řízení s ohledem na úpravu správního deliktu obsaženého v ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona.

Zároveň z dostupné judikatury vyplývá, že správní orgán může v průběhu řízení zahájeného z moci úřední upřesnit jeho předmět, nedojde-li tímto úkonem k žádné procesní újmě na straně účastníků řízení, ovšem upřesněním předmětu řízení nesmí dojít k jeho zásadnímu rozšíření nebo změně oproti jeho vymezení v oznámení o zahájení správního řízení a správní orgán musí s upřesněním předmětu řízení řádně seznámit účastníky řízení a musí jim dát možnost se k němu vyjádřit (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 58/2009).

Správní orgán má za to, že tímto pochybením nebyla dotčena procesní práva účastníka řízení, neboť ani tento si pochybení nevšiml. V souladu se zásadou obsaženou v ust. § 4 odst. 4 správního řádu však považoval správní orgán za důležité umožnit účastníkovi řízení uplatnit jeho práva a proto mu oznámením ze dne 3. dubna 2013 sdělil, že předmětem řízení je skutek, který účastník řízení provedl dne 17. října 2012 a poskytl mu možnost se k tomuto sdělení vyjádřit tak, aby procesní práva účastníka řízení zůstala zachována.

Účastník řízení dne 13. března 2013 zaslal své vyjádření, které Úřad obdržel dne 15. března 2013. V něm se účastník řízení omlouvá za své jednání a dále konstatuje, že pokud by byl přístup zaměstnance společnosti ČEZ Měření, s. r. o., k připojení elektroměru vstřícnější, nemusela tato situace vůbec nastat. Dále účastník řízení ve svém vyjádření uvádí, že škodu uhradil, a proto žádá Úřad o shovívavý postup, a také konstatuje, že je platicím zákazníkem s více odběrnými místy a dosud neměli žádné jiné problémy. Závěrem účastník řízení uvádí, že nemá zájem nahlédnout do spisu.

Dne 14. března 2013 zaslal Úřad účastníkovi řízení usnesení č. j. 17399-4/2012-ERU, kterým stanovil účastníkovi řízení povinnost předložit výkazy zisků a ztrát za minulé

a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení mu bylo doručeno dne 15. března 2013.

Účastník řízení zaslal dne 20. března 2013 prostřednictvím e-mailu své vyjádření, ve kterém uvádí, že zatím nemůže poslat kopii výkazu zisků a ztrát za rok 2011, neboť externí účetní účastníka řízení zatím z časových důvodů tento výkaz nedodala, přičemž dnešním dnem nastupují všichni zaměstnanci účastníka řízení na celozávodní dovolenou z důvodu nedostatku zakázek, a to až do dne 2. dubna 2013. Z těchto důvodů žádá účastník řízení Úřad o shovívavost a posečkání, protože by chtěl dostat svým závazkům vůči Úřadu.

Téhož dne, tj. dne 14. března 2013, zaslal Úřad účastníku řízení oznámení o provádění dokazování mimo ústní jednání, které se uskuteční dne 21. března 2013 v 10:00 hod na adrese dislokovaného pracoviště Úřadu, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7, v kanceláři č. 1126. Správní orgán v rámci tohoto dokazování bude provádět důkaz listinou.

Dne 21. března 2013 v 10:00 hodin se na adrese dislokovaného pracoviště Úřadu, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7, v kanceláři č. 1126, uskutečnilo dokazování, z kterého byl pořízen protokol o provedení důkazu listinou vedený pod č. j. 17399-7/2012-ERU.

Dne 22. března 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které si účastník řízení převzal téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na vyjádření účastníka řízení k zahájenému správnímu řízení a faktu, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které má k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vedeným Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 28975, a to od 22. prosince 2005 s předměty podnikání: projektová činnost ve výstavbě, provádění staveb, jejich změn a odstraňování, inženýrská činnost v investiční výstavbě a velkoobchod.

Dne 17. října 2012 v ulici Na desátém č. 10, Ostrava, bylo zjištěno zaměstnancem společnosti ČEZ Měření, s. r. o., že zde dochází k vodivému propojení přívodních a odvodních fázových vodičů pomocí svorek na staveništním elektrickém rozvaděči. Tento rozvaděč byl připojen z neměřené části sítě nízkého napětí a sloužil pro napájení „unimo“ stavební buňky a zároveň byl využíván při provádění stavebních prací na výše uvedeném místě.

Neoprávněné připojení přívodu elektrické energie na staveništním elektrickém rozvaděči bylo provedeno panem [REDAKCE], jednatelem účastníka řízení, který zásah provedl za účelem připojení rozvaděče k elektrické energii, v důsledku čehož následně docházelo k neoprávněnému odběru účastníkem řízení pro potřeby výkonu jeho podnikatelské činnosti.

Tímto jednáním účastníka řízení vznikla společnosti ČEZ Distribuce, a.s. škoda, která byla následně vyčíslena na 13 427 Kč.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s § 71 odst. 11.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 28 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 28 odst. 3 energetického zákona vyplývá, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Uvedené ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání na odběrných elektrických zařízeních bez souhlasu jejich provozovatele.

V uvedeném případě je esenciálním znakem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu zásah do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Správní orgán prokázal, že dne 17. října 2012 došlo k vodivému propojení přívodních a odvodních fázových vodičů pomocí svorek na staveništním elektrickém rozvaděči, tedy k zásahu do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina.

Z dikce ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona dále vyplývá, že trestat lze pouze pachatele, který se dopustil jednání, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, zasáhl. V daném případě však není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prostřednictvím svého jednatele provedl propojení přívodních a odvodních fázových vodičů pomocí svorek na staveništním elektrickém rozvaděči.

Z ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona lze dále dovodit, že jedním z dalších znaků předmětného správního deliktu je nevyžádání si souhlasu provozovatele distribuční soustavy před provedením zásahu na elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dané věci k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení, je zřejmé, že před provedením zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy udělen nebyl.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl dne 17. října 2012 neoprávněně zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a to bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Ze skutkových zjištění, zejména z výpovědi účastníka řízení, vyplývá, že byl zásah do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, veden úmyslem účastníka řízení připojit stavební buňku k elektrické energii, přestože s připojením předmětného zařízení vyslovil provozovatel distribuční soustavy výslovný nesouhlas, neboť zařízení nebylo správně izolováno. V daném případě, kdy účastník řízení i přesto, že věděl o závadě předmětného zařízení a o výslovném nesouhlasu provozovatele distribuční soustavy, provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení a stavební buňku k tomuto zařízení připojil, dopustil se zcela nepochybně naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť tímto svým zásahem ohrozil bezpečnost a spolehlivost elektrické soustavy.

Ze všech výše uvedených skutečností nepochybně vyplývá, že se účastník řízení předmětným jednáním dopustil spáchání správního deliktu ve smyslu ustanovení § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Ve světle výše uvedeného však z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 7. března 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na tom, že bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy nesmí být prováděny žádné zásahy na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina.

Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že bylo jednání provedeno zcela účelně s úmyslem účastníka řízení připojit stavební buňku k elektrické energii, přestože s připojením předmětného zařízení vyslovil provozovatel distribuční soustavy výslovný nesouhlas, neboť zařízení nebylo správně izolováno. Takový způsob jednání považuje Úřad za závažný a přihlédl k němu při určení výše pokuty jako k přitěžující okolnosti.

Co se týče závažnosti správního deliktu, správní orgán tak hodnotí jednání účastníka řízení porušující zákaz jakýchkoliv neodborných zásahů na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, jako velmi závažné s ohledem na účel uvedeného zákazu, který lze spatřovat ve spravedlivém měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Účastník řízení spáchal předmětný správní delikt svým aktivním konáním, kdy provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a to bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy a aniž by k provedení zásahu měl potřebné oprávnění.

Při posuzování následků správního deliktu Úřad především zkoumal, zda objekt správního deliktu (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho poškození, zda na základě zásahu do předmětného zařízení došlo též k neoprávněnému odběru elektrické energie a jaká je výše případné škody. Úřad k závěru, že se účastník řízení dopustil svým aktivním jednáním pouze ohrožení předmětného zařízení, avšak v důsledku tohoto neoprávněného zásahu došlo též k neoprávněnému odběru elektrické energie. Provozovateli distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce, a.s., pak byla neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační soustavy způsobena škoda ve výši nejméně 13 427 Kč. Přestože správní orgán hodnotí jednání účastníka řízení jako závažné, za polehčující okolnost hodnotí zejména skutečnost, že nedošlo k poškození předmětného zařízení a dále též skutečnost, že docházelo k neoprávněnému odběru elektrické energie pouze po dobu jednoho dne. Za polehčující okolnost správní orgán pokládá taktéž to, že výše spáchané škody byla relativně nízká.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát ke dni 31. prosince 2011, který je účetní jednotka povinna vyhotovovat v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v účetním období roku 2010 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši [REDAKCE] Kč. V roce 2010 dosáhl účastník řízení tržeb za výkony ve výši [REDAKCE] Kč. V účetním období roku 2011 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž tržby za výkony byly ve výši [REDAKCE] Kč. Správní orgán též přihlédl ke konstatování účastníka řízení, že v současné době je nařízena celozávodní dovolená z důvodu nedostatku zakázek. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za spáchání správního deliktu podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Otisk úředního razítka

Ing. Petr Novotný v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

